

Yayıma başlarken

Yeryuvarı ve insan'ın yayımına büyük bir boşluğu dolduracağı inancı ile başlanmaktadır. Bilindiği üzere Türkiye Jeoloji Kurumu ilk sayısı 1946 tarihini taşıyan bir bilimsel bülten yayımlamaktadır. 14.7.1946 tarihinde kurulmuş ve Bakanlar Kurulunun 4.2.1949 tarih ve 3-8690 sayılı kararıyla kamuya yararlı dernek olarak nitelenmiş olan Türkiye Jeoloji Kurumu Türkiye Jeoloji Kurumu Bülteni adındaki bu bülteni araya giren bazı aksamalar dışında yılda 2 sayı olarak yayımlayagelmıştır. Bülten'in 18/1 ve 18/2 sayıları 1975 yılında yayımlanmıştır; 19/1 sayısı da 1976 Şubat ayında yayımlanmış olacaktır.

Türkiye Jeol. Kur. Bült. nitelikleri ve kapsamı bakımından zamanla değişikliklere uğramış; son yıllarda da hızlı bir gelişme dönemine girmiştir. Bülten'deki bu değişiklikler belirli ilkelere bağlı olarak yapılmış; gelişmelere yön verecek olan 'Bülten'in yayım amaç ve ilkeleri' saptanırken özellikle bir soruya 'Bülten'in kapsamı ne olmalıdır?' sorusuna kesin yanıt bulmak zorunluluğuyla karşılaşmıştır. Bir yeğlemeyi yansıtmak zorunda olan bu yanıtın, belgelere aktarılmamış olmasına rağmen, Bülten'in yayımına başlanırken, yıllar önce de verilmiş olması gerekmektedir. Aynı yanıt, Bülten'e yeni bir düzen verilirken 2 yıl önce bir kez daha yinelenmiştir. Bir yeğleme yapmak zorunluluğu Türkiye Jeoloji Kurumu'nun, o zamanlar, parasal olanaklarının ancak tek bir yayım organını karşılayabilecek güçte olmasından doğmuştur.

Yeğleme, Türkiye Jeoloji Kurumu'nun, tüzüğü ile belirlenmiş, görevleri doğrultusunda yapılmaya çalışılmıştır. Türkiye Jeoloji Kurumu'nun, yükümlenmiş olduğu bu görevler Türkiye'de yerbilimleri konularında bilimsel araştırmaların yeterli düzeye ulaşmasına aracı olmak, ve yerbilimlerinin yurt ekonomisindeki yerinin ve öneminin tanıtılmasına, benimsetilmesine katkıda bulunmaktır. Bu görevler kapsamına giren konular birbirlerine sıkı sıkıya bağlıdır ama, özellikle bilimsel bültenlerin özel nitelikler gerektirmeleri bu 2 grup konunun tek bir yayında ele alınmasını olanaksızlaştırmaktadır. Dolayısıyla, Bülten'in kapsamı kararlaştırılırken, Kurum'un elinde tek bir yayım organı olanağı bulunmakta olduğundan, bu 2 konu arasında bir yeğleme yapmak kaçınılmaz olmuştur.

Yeğleme Bülten'in bilimsel bülten niteliklerini olanaklar oranında taşıyan bir yayım olması yönünde olmuştur. Bu yeğlemeye temel olan inançlar şunlardır: Türkiye, bilim alanında olanca hızı ile süren yarışa katılıp katılmama arasında seçim yapabilecek yapıya sahip değildir; bu amansız yarışa tüm bilim dallarında katılmak zorundadır. Yüzyıllarca bilimi günlük yaşantıdan soyutlamış olan toplumların, yüzyılların bu açığını büyük ölçüde kapatmadan, bilimsel yazıların evrensel kurallarını yeniden düzenlemeleri, veya onlara yön vermeleri olanaksızdır. Bilim alanındaki yarışta çok önemli bir öge olan yayım ögesini çok iyi kullanmak, özellikle, yarışta geri sıralardakiler için yaşamsal önemi taşımaktadır. Bu inançlar iledir ki, Türkiye Jeoloji Kurumu evrensel bilim kurallarına uyan bir bülten yayımlanmasına öncelik tanımak gerektiği sonucuna varmıştır. Ancak, bu tutum önemli bir sorunu da birlikte getirmiştir. Çünkü, bu bağlayıcı kurallar, yayımlanması gereğine inanılan pek çok yazının Bülten'de yer almasına olanak vermez olmuştur ve Türkiye Jeoloji Kurumu'nu "yerbilimlerinin yurt ekonomisindeki yerini ve önemini tanıtma ve benimsetilmesine katkıda bulunma, Türkiye'deki yerbilimcilerin çalışmalarında başvurabilecekleri, ya da yerbilimlerine bakış açılarına değişiklik getirebilecek konularda derleme, çeviri, eleştiri, sınavlama, haber vb sağlama" görevleri yerine getirilemez olmuştur.

Türkiye Jeoloji Kurumu'nun yılda bir yayımladığı Yıllık tan bu sorunu çözmek için bu ölçüde yararlanılabilmişse de, Yıllık'ın yılda bir kez yayımlanması, hacminin sınırlı olmasına karşın çok özel bazı konulara büyük yer ayırması zorunluluğu bu yararlanmayı çok sınırlı kılmıştır.

Parasal sorunlarını bir ölçüde çözümlenebilmiş olan Türkiye Jeoloji Kurumu, bugün, kendisine düşen görevlerin bir bölümünü daha karşılayabilecek duruma gelmiştir ve ikinci bir yayım organını yayıma başlatabilmenin mutluluğunu duymaktadır.

Yılda 4 kez yayımlanması planlanan yeryuvarı ve insan dergisi ile insan yeryuvarı ilişkisi, derleme, çeviri, sınıflandırma, dil sorunu, eğitim sorunu, bilimsel iletişim, yurt ekonomisi - yerbilimleri ilişkisi, Türkiye jeolojisinin önemli sorunları üzerinde tartışma ve benzeri konuların işlenmesine katkıda bulunmak amaçlanmaktadır. Bu konularda derginin kullanılması amaçları derginin elinizdeki sayısı içinde konulara göre ayrı ayrı verilmeye çalışılmıştır.

Bu amaçlara yönelik yazıların okurlar tarafından hazırlanarak Kurum'un yazışma adresine gönderilmesi yeryuvarı ve insan'ın kendisinden bekleneni vermesi yolunda en büyük başarısı olacaktır.

Türkiye Jeoloji Kurumu adına
Yayım Kurulu